

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Against Child Trafficking
T.a.v. de heer A. Dohle

Per e-mail: info@againstchildtrafficking.org

Datum 7 februari 2023
Onderwerp Reactie op uw bericht van 27 augustus 2022

Geachte heer Dohle,

Zoals aangekondigd in mijn brief aan u van 13 oktober 2022 ontvangt u hierbij de reactie op uw e-mail van 27 augustus 2022 met als onderwerp 'KLACHT: Public procurement regulations'. Tot mijn spijt heeft mijn reactie langere tijd op zich laten wachten, waarvoor ik u mijn excuses aanbied.

Allereerst deel ik u mee dat uw bericht niet kan worden aangemerkt en behandeld als klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), omdat uw klacht niet ziet op een *gedraging* van een bestuursorgaan jegens u of een ander zoals artikel 9:1, eerste lid, Awb vereist. U klaagt namelijk over het feit dat het Expertisecentrum interlandelijke adoptie (hierna: Expertisecentrum) bij Fiom/ISS is belegd zonder dat daarbij "public procurement regulations and tender process" zijn gevolgd.

Wel zal ik in deze brief inhoudelijk uiteenzetten waarom ervoor is gekozen het Expertisecentrum bij Fiom te beleggen en ingaan op het proces van totstandkoming.

Aanleiding en taken Expertisecentrum

Met het instellen van een onafhankelijk landelijk Expertisecentrum wordt de aanbeveling daarover uit het rapport van de commissie Joustra uit februari 2021 opgevolgd. Het Expertisecentrum wordt het centrale loket voor alle interlandelijk geadopteerden met vragen rondom hun adoptie en/of afkomst. Het centrum zal hen van informatie voorzien en bovendien ook ondersteuning op maat bieden bij het krijgen van antwoorden op deze vragen. De diensten zien op begeleiding bij het krijgen van toegang tot en inzage in dossiers, hulp bij zoektochten naar afstammingsinformatie, psychosociale ondersteuning en het ontsluiten van juridische kennis. Het centrum doet dit niet alleen, maar werkt daarbij nauw samen met het al bestaande, veelal meer specialistische, aanbod.

Keuze voor Fiom

In het proces van totstandkoming is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden en beperkingen van verschillende al bestaande organisaties. Daaruit is gebleken dat Fiom de enige geschikte partij is om de taken van het Expertisecentrum op korte

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Mw. Kokx

[burgerbrieven.dgsenb@
minjenv.nl](mailto:burgerbrieven.dgsenb@minjenv.nl)

Ons kenmerk
4472301

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

termijn te kunnen uitvoeren. Er is gezocht naar een organisatie die vanwege de reeds aanwezige kennis en infrastructuur de diensten op korte termijn op het gewenste niveau kan leveren. Dat is nodig, omdat het belangrijk is dat interlandelijk geadopteerden zo snel mogelijk ondersteund kunnen worden. Daarbij speelt onder andere een rol dat de biologische ouders waar geadopteerden mogelijk naar op zoek zijn vaak inmiddels al op hoge leeftijd zijn. Er is daarom geen tijd geweest om eerst een nieuwe infrastructuur op te zetten voordat verdere stappen in het totstandkomingsproces konden worden gezet.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Datum
7 februari 2023

Ons kenmerk
4472301

Rol van belangenorganisatie(s)

U geeft in uw e-mail aan dat uw belangenorganisatie of anders enkele belangenorganisaties tezamen de taken van het Expertisecentrum zouden kunnen uitvoeren. Dat standpunt deel ik niet. In het proces van totstandkoming van het Expertisecentrum is onderzocht welke geschikte gegadigden er waren die uitvoering kunnen geven aan de taken van het Expertisecentrum. Daarin is geen mogelijkheid gezien om het Expertisecentrum in te bedden bij een of meerdere belangenorganisatie(s). Het is inherent aan de doelstelling van een belangenorganisatie dat die zich inzet voor de *belangen* van een *specifieke groep*. Het zou daarom niet passend zijn om het Expertisecentrum, dat moet dienen als *onafhankelijk*, neutraal en centraal loket voor *alle* interlandelijk geadopteerden, bij een of meerdere belangenorganisaties in te bedden. Bovendien richten de verschillende belangenorganisaties zich op adopties vanuit specifieke landen, waardoor – zelfs als sprake zou zijn van een ‘consortium’ met enkele organisaties – belangrijke benodigde kennis zou ontbreken.

Wel is samenwerking tussen het Expertisecentrum en de belangenorganisaties van groot belang. Zoals ook is beschreven in de brief ‘Voortgang interlandelijke adoptie en binnenlandse afstand en adoptie’ van 10 juni 2022¹ van de Minister voor Rechtsbescherming (hierna: de minister) aan de Tweede Kamer is een concept van het plan van aanpak van Fiom op 19 mei 2022 besproken met belangenorganisaties. Daarbij is ook gesproken over de gevoeligheden rondom de inbedding van het Expertisecentrum bij Fiom, vanwege hun betrokkenheid bij interlandelijke adoptieprocedures in het verleden en heden. Fiom geeft in het plan van aanpak dat zij hebben opgesteld op een adequate wijze invulling aan de gestelde randvoorwaarden, zoals blijvende betrokkenheid van de doelgroep bij het geven van richting aan de dienstverlening en de herkenbaarheid en eigenstandigheid van het Expertisecentrum. Ik onderstreep daarbij het vertrouwen dat de minister heeft dat het plan van aanpak van Fiom een goede basis biedt om met elkaar op voort te bouwen vanwege de verbindende wijze waarop hierover het gesprek is gevoerd met de belangenorganisaties en de netwerkaanpak die Fiom voor ogen heeft voor de verdere inrichting van het centrum en de structurele uitvoering van de dienstverlening.

Juridische aspecten

In uw bericht geeft u aan dat "public procurement regulations and tender process" niet zijn gevolgd. Van een "tender process" (aanbestedingsprocedure) kon echter geen sprake zijn. De inbedding van het Expertisecentrum bij Fiom is een bestuursrechtelijke handeling en geen civielrechtelijke overheidsopdracht of concessie voor diensten. Het aanbestedingsrecht is daarom in dit geval niet van toepassing. Indien volgens u de verstrekking van geld aan Fiom ten behoeve van

¹ Kamerstukken II 2021/2022, 31265, nr. 104.

het Expertisecentrum wél onder de reikwijdte van de Aanbestedingswet 2012 valt, kunt u daartegen met civielrechtelijke middelen opkomen.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Fiom heeft op 16 september 2022 een subsidieaanvraag ingediend bij het ministerie van Justitie en Veiligheid voor de kwartiermakersfase van het Expertisecentrum. Op 1 oktober 2022 is de aangevraagde subsidie namens de minister verleend aan Fiom.

Datum
7 februari 2023

Ons kenmerk
4472301

In het bestuursrecht gelden regels voor het verdelen van schaarse overheidsmiddelen. Transparantie en gelijkheid zijn daarbij vereist. Als bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat op grond van objectieve, toetsbare en redelijke criteria slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt, hoeft er geen mededingingsruimte te worden geboden door middel van een selectieprocedure.² Zoals hiervoor onderbouwd is bij de inbedding van het Expertisecentrum sprake van zo'n situatie.

Wel geldt in zulke gevallen dat het overheidslichaam voorafgaand aan de besluitvorming gemotiveerd bekend moet maken waarom een bepaalde organisatie als enige serieuze gegadigde wordt aangemerkt. In het geval van de bestuurlijke inbedding van het Expertisecentrum bij Fiom is dat onder andere gebeurd in de hiervoor aangehaalde voortgangsbrief aan de Tweede Kamer van 10 juni 2022. Uit uw bericht van 27 augustus 2022 concludeer ik dat u inderdaad bekend was met de (motivering van de) keuze voor Fiom en dat u middels uw bericht gebruik hebt gemaakt van de mogelijkheid om uw onvrede met deze keuze kenbaar te maken. Zoals u zelf ook aangeeft in uw bericht heeft uw organisatie kunnen deelnemen en inbreng kunnen leveren tijdens het totstandkomingsproces en heeft u het standpunt van uw organisatie over de inbedding van het Expertisecentrum bij Fiom in alle fasen van het totstandkomingsproces duidelijk naar voren gebracht.

Tot slot

Alles bijeengenomen kom ik tot de conclusie dat in het proces van totstandkoming zorgvuldig en juist is gehandeld en dat in alle fasen van het proces sprake is geweest van transparante communicatie met uw organisatie. Wij zien de toekomst van het Expertisecentrum en de samenwerking met alle betrokken organisaties en personen met vertrouwen tegemoet.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

J.L.M. Janse

MT-lid Juridische en Internationale Zaken

² Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Hoge Raad van 26 november 2021 (ECLI:NL:HR:2021:1778).